

Ten eerste

Onderzoekscommissie wijst 48 van de 61 gebruikte methoden van de hand

Duizenden scholen werken met verkeerde anti-pestprogramma's

Van onze verslaggever
Rik Kuiper

AMSTERDAM Duizenden scholen werken met anti-pestprogramma's waarvan de effectiviteit niet is bewezen. Dat blijkt uit een studie die het Nederlands Jeugdinstituut heeft uitgevoerd in opdracht van staatssecretaris Sander Dekker van Onderwijs en kindombudsman Marc Dullaert. Zij wilden de wildgroei aan anti-pestmaatregelen inperken.

Een commissie van pestdeskundigen van TNO en verschillende universiteiten beoordeelde de afgelopen maanden 61 anti-pestprogramma's. Daarbij werd gekeken of een programma theoretisch goed onderbouwd was, of er studies waren die lieten zien dat het programma het pesten ook daadwerkelijk terugdringt en of de randvoorwaarden kloppen: is er een goede handleiding, is duidelijk hoeveel de methode kost en is er materiaal dat leraren enthousiasmeert?

Liefst 48 programma's werden afgewezen. Zo oordeelde de commissie dat sommige programma's misschien de weerbaarheid van leerlingen versterkten, maar dat pesten er niet door werd teruggedrongen. Andere programma's zijn volgens de commissie

Afgekeurd anti-pestprogramma: Challenge Day, op televisie bekend als *Over de streep*, met Arie Boomsma.

goedbedoeld maar niet werkzaam, sommige zelfs contraproductief.

Volgens commissievoorzitter Daan Wienke draaien de afgewezen programma's op duizenden scholen in Nederland. Dat baseert hij op cijfers die de eigenaren van de methodes zelf hebben aangeleverd. 'Veel van die scholen hebben dus de illusie dat ze pesten tegengaan, maar dat hoeft helemaal niet het geval te zijn', zegt Wienke. 'Dat is niet alleen vervelend voor de kinderen die worden gepest, het is ook een behoorlijke geldverspilling.'

Een opvallende afvaller is Challenge Day, vooral bekend door het televisieprogramma *Over de streep* met Arie Boomsma. Tijdens een workshop van een dag praat een groep kinderen in een gymzaal over gedrag en emoties.

Jessica Valerius, oprichter van de Nederlandse tak van Challenge Day, vindt de afwijzing heel vervelend. 'We horen van scholen altijd dat de kinderen na een Challenge Day rustiger zijn, dat er minder incidenten zijn en minder absentie. Alleen kunnen we dat nog niet onderbouwen met wetenschappelijk onderzoek. Daar werken we wel aan. Als we de resultaten hebben, dienen we ons programma opnieuw in. En dan komen we er wel doorheen.'

Het veelgebruikte programma Rots & Water, volgens de website 'een psychofysieke training voor jongens en meisjes voor basisonderwijs en voortgezet onderwijs, jeugdhulpverlening, jeugd detentie en GGZ', viel ook buiten de boot.

'Natuurlijk ben ik boos', zegt beden-

ker Freerk Ykema. 'Meer dan 1.000 scholen in Nederland werken ermee, we hebben 1.600 trainers. Het programma floreert. We hebben bewijs dat het werkt. En dan zegt zo'n commissie na het lezen van een boek, zonder veldwerk te doen, dat het niet werkt? Het is te gek voor woorden.'

Dertien anti-pestprogramma's kwamen wel door de selectie. Negen daarvan zijn door de commissie 'voorlopig goedgekeurd', waaronder bekende methoden als Prima, de Kanjertraining en de Vreedzame school. Als het aan de staatssecretaris ligt, moeten scholen een van deze programma's per 1 augustus 2015 verplicht invoeren. Vier programma's werden 'vooralsnog afgewezen': ze hebben potentie, maar moeten verbeteringen doorvoeren.

Voorlopig goedgekeurd

i

De onderstaande 9 programma's zijn voorlopig goedgekeurd. Tussen haakjes het aantal scholen dat er volgens de eigenaar van de methode al mee werkt.

- Alles Kidzzz (100 scholen)
- Kanjertraining (1.700 scholen)
- KiVa (66 scholen)
- Plezier op school (1.000 basisscholen)
- Prima (1.937 scholen)
- Programma Alternatieve Denkstrategieën (400 scholen)
- Sta sterk (7 scholen)
- Taakspel (2.460 groepen)
- Vreedzame school (580 basisscholen)

Ellen Hondius van School en Veiligheid, dat niet betrokken was bij het onderzoek, vindt de lijst van dertien geselecteerde programma's niet verrassend. 'Het zijn goed doordachte methodes.' Ze is blij dat programma's waar de pester uit de groep wordt gepikt en wordt bestraft het niet hebben gehaald. 'Pesten is een groepsproces. Je moet met z'n allen bespreken hoe het zo kwam.'

Van de dertien overgebleven anti-pestprogramma's wordt de effectiviteit de komende jaren nader onderzocht. Staatssecretaris Dekker stelt daarvoor geld ter beschikking. In het voorjaar van 2017 moet dan bekend zijn welke methodes niet alleen veelbelovend, maar ook bewezen effectief zijn.

Advertentie

Uniek aanbod

Onze topper!

Inclusief
500 MB
extra!

je betaalt slechts

€16,-
per maand!

De nieuwe
Huawei Ascend G6
t.w.v. €199,-

- 8 megapixel camera
- Panoramafunctie
- 5 megapixel frontcamera

En iedere maand

- 275 MB, belminuten of sms'jes
- 500 MB extra

De Ascend G6, met 4,5 inch touchscreen, is het nieuwste model van Huawei. Dankzij de 8 megapixel camera met panoramafunctie en 5 megapixel frontcamera deel je de mooiste selfies en foto's. Je krijgt hem nu voor maar €16,- per maand, inclusief 275 MB, belminuten of sms'jes en 500 MB extra! De bezorgkosten zijn €30,- en de aansluitkosten krijg je cadeau. Het totaalvoordeel is ruim €330,-!

Bestel snel op:
hollandsnieuwe.nl/volkskrant

**hollands
nieuwe.**

Zakelijk abonnement nodig? Er is nu ook hollandsnieuwe voor ondernemers.

Dodelijk ongeval

OM vervolgt Amsterdam om paaltjes

De gemeente Amsterdam wordt vervolgd naar aanleiding van een noodlottig ongeval in mei vorig jaar, waardoor een 32-jarige vrouw overleed. Justitie beschuldigt de hoofdstad van 'dood door

schuld' en 'zwaar lichamelijk letsel door schuld' omdat het ongeval te wijten zou zijn aan slecht geplaatste paaltjes. De paaltjes waren nauwelijks zichtbaar en de weg was slecht verlicht. ANP

Volgens riool slikken en

Van onze verslaggever
Jarl van der Ploeg

AMSTERDAM Nergens in Europa ligt het gemiddelde drugsgebruik hoger dan in Nederland. Gemeten over 42 verschillende Europese steden blijkt dat Utrecht, Amsterdam en Eindhoven voor vrijwel alle soorten drugs eindigen in de Europese toptien. Vooral cannabis, speed, MDMA en cocaine blijken populair. Zo worden er in Amsterdam tussen de 20- en 30 duizend lijntjes per dag gesnoven, ervan uitgaande dat een lijntje coke 100 milligram is en een zuivergraad heeft van 50 procent.

Dat blijkt uit een jaarlijks Europees rioolwateronderzoek van onder meer het Nederlandse wateronderzoeksinstituut KWR. Gemeten over drie opeenvolgende jaren en vertaald naar drugsgebruik per duizend inwoners, is de regio Eindhoven de Europese nummer één voor wat betreft speed, wordt alleen in Antwerpen meer cocaïne gesnoven dan in Amsterdam en is het gemiddelde Nederlandse cannabisgebruik het hoogst van alle onder-

zochte landen. De topdrie van steden waar het meeste MDMA (xtc) wordt gebruikt, is zelfs in zijn geheel Nederlands, met wederom Eindhoven als nummer een.

Het is het derde jaar op rij dat het Europese drugsgebruik via het rioolwater geanalyseerd wordt en vooral de positie van Eindhoven is ditmaal opvallend. Volgens hoogleraar Pim de Voogt, die het Nederlandse gedeelte van het onderzoek uitvoerde, heeft dat maar deels te maken met drugsconsumptie in de regio. 'De grote hoeveelheden speed en MDMA zijn daar zeer waarschijnlijk toe te schrijven aan directe lozingen op het riool. Zoiets kan bijvoorbeeld gebeuren bij een politie-inval bij een illegaal laboratorium.'

Ook zonder die lozingen zou Eindhoven bij de Europese top horen, zegt De Voogt, maar de cijfers doen wel vermoeden dat er een groot aantal illegale drugslaboratoria in de regio actief is. Momenteel vindt 90 procent van de Nederlandse dumps van chemisch drugsafval plaats in Noord-Brabant. Voor de provincie was dat eerder dit jaar reden de conferentie 'Samen sterk tegen dumpen' te organiseren met als doel de aanpak, opsporing en vervol-